

Ed-pm-46/1

دانشگاه علوم پزشکی شیراز

بیمارستان جوادالائمه (ع) خرامه

تالاسمی

عنوان	بیماری تالاسمی
تهیه کننده	مژگان کمالی
سمت	کارشناس ارشد پرستاری
تایید کننده	دکتر فرانک تکمیل
سال تهیه	بهار ۱۴۰۱
منبع	بسته جامع خدمات درمانی در بیماران تالاسمی ۱۳۹۵

دارد و باید در این خصوص با پزشک معالج مشاوره به عمل آید.

- بیماران مبتلا به تالاسمی ماژور قطعاً می توانند ازدواج کنند و بچه دار شوند این که آیا فرزند آنان سالم خواهد بود یا نه، بستگی به شرایط جسمی طرف مقابل آنان دارد که آیا سالم، ناقل یا بیمار است.

/ نکات آموزشی بیماران:

- از غذا هایی که آهن بیشتری از آنان جذب می شود مانند گوشت گاو، گوسفند، صدف، ماهی و جگر، ترشیجات، کلم پیچ، سرکه، الکل و سس کمتر استفاده شود. و به جای آن از سوپا استفاده شود البته نباید گوشت مرغ و ماهی را به کلی کنار گذاشت.
- همراه با غذاهای گوشتی یک لیوان شیر مصرف شود چون جذب آهن را کاهش می دهند
- روزانه ۵۰۰ سی سی شیر مصرف شود چون مصرف شیر از پوکی استخوان جلوگیری می کند
- مصرف چای، قهوه و بعضی ادویه جات (آویشن) به میزان دلخواه به ویژه همراه با غذا مانع جذب آهن مواد غذایی می شود.
- بیماران تالاسمیک می توانند تقریباً در همه انواع فعالیت های ورزشی شرکت کنند. میزان ورزش و نوع آن بستگی به وضعیت خود بیمار

تالاسمی یک بیماری ارثی خونی است که از طریق ازدواج پدر و مادر سالم ناقل (مینور) به نسل بعد منتقل می شود. و میزان بروز آن در دو جنس یکسان است. در این بیماری هموگلوبین به طور غیر طبیعی ساخته می شود. بنابراین گلبول های قرمز عمر کوتاهی دارند و زود از بین می روند (همولیز شدید) اما برعکس برای جبران کم خونی، فعالیت مغز استخوان برای تولید گلبول قرمز بسیار زیاد است ولی بی فایده می باشد و این فعالیت غیر موثر سبب گشادی فضای خونساز مغز استخوان ها می شود و اگر بیمار به درستی درمان نشود صورت و جمجمه رشد غیر طبیعی خواهد داشت.

انواع تالاسمی

این بیماری بر اساس این که چند ژن معیوب به ارث برسد به دو گروه تقسیم می شود:

- تالاسمی مینور
- تالاسمی ماژور

نشانه ها و علائم

- ✓ علائم این بیماری حداکثر ۶-۳ ماه پس از تولد بروز می کند.
- ✓ رنگ پریدگی نوزادان
- ✓ نارسائی در رشد
- ✓ بزرگ شدن شکم، کبد و طحال
- ✓ بزرگ شدن استخوان های فک و صورت (برآمدگی گونه ها، بلندی پیشانی)
- ✓ زردی ناشی از لیز گلبول های قرمز

درمان

نوع خفیف: درمان خاصی وجود ندارد.

نوع متوسط: در صورت عدم نیاز به خون درمان خاصی ندارد.

نوع شدید:

۱- تزریق خون: درمان اغلب تالاسمی ها در نوع ماژور که امکان پیوند نباشد، تزریق خون متراکم (گلبول قرمز متراکم) بدون لکوسیت و یا لکوفیلتر شده است و در صورت بروز حساسیت تزریق گلبول قرمز شسته شده می باشد.

در صورت ترانسفوزیون خون که به صورت دائمی انجام می شود آهن بدن افزایش می یابد و آهن اضافه

به طور طبیعی از بدن دفع نمی شود و در بافت ها و اعضا مختلف بدن رسوب می کند به همین دلیل باید با افزایش آهن بدن که با آزمایش فریتین مشخص می شود و اگر به بالای ۱۰۰۰ برسد، داروی آهن زدا (دسفرال) تجویز می شود.

۲- پیوند مغز استخوان: می تواند برای برخی از بیماران انجام شود. اهدا کننده ممکن است از فامیل های نزدیک یا یک غریبه باشد. (با انجام آزمایش HLA و در صورت شباهت کامل برای پیوند سلول بنیادی معرفی می شوند)

۳- برداشتن طحال